

Országos növényvédelmi előrejelzés a szántóföldi és kertészeti kultúrákban 2026.07.28.

Július utolsó hetében folytatódott a száraz, mérsékelten meleg-meleg időjárás országszerte. Csapadék ezúttal sem hullott számottevő mennyiségben, sajnos a helyenként kialakuló záporok, kisebb esők továbbra sem enyhítettek az aszályon. A gyakori, intenzív légmozgás fokozta a talajok (és növények) párologtatását és mivel nedvesség utánpótlás nem érkezett, a felső 30-40 cm-es réteg sok esetben teljesen kiszáradt (pl. Csongrád-Csanád vármegye).

Az éjszakai lehűlések az ilyenkor megszokotthoz képest jelentősek voltak (8,5-11,0 °C), míg a nappali felmelegedés mérsékelt (Észak-Dunántúl), másutt erőteljes volt (pl. Alföld). A szeles napok miatt a levegő páratartalma is csökkent, így aztán a légköri aszály is tovább sanyargatta a termesztett növényeinket.

KUKORICA

Az ország egyes részein tovább fokozódó szárazság a kukorica állományok fonnyadását, jelentős felszáradását okozta, így az aszályal sújtott területeken megkezdtek a növény silózását (Alföld) (1. fotó). A hónap végére a kártevők kártételi nyomása valamelyest csökkent, amely részben a védekezéseknek, részben a kedvezőtlen időjárási körülményeknek köszönhető. A **kukoricamoly** rajzása minimális, a legtöbb területen észlelési szintű az egyedszám a csapdáknak (pl. Komárom-Esztergom vármegye: 5 db imágó/csapda/hét), a második nemzedék megjelenése még közel sem általános az országban. Jelentősen csökkent a **gyapottok bagolylepke** imágóinak népsége, a különböző korú (de nagyrészt idős) lárvák mellett 8-13 db/csapda/hét fogás tapasztalható. A **kukoricabogár** a fertőzött (főleg monokultúras) területeken mérsékelt kártételi nyomással fenyeget (27-35 db imágó/csapda/hét). A bibe kártétel idén szórványosan fordult elő, így az ebből eredeztethető hiányos kötődés minimális volt (nem úgy, mint az aszály hatása).

A szárazság miatt a **takácsatkák** továbbra is aktívan táplálkoznak a még zöld leveleken, további terjedésük, a kártétel erősödése a következő időszakban várható.

1. fotó: Súlyos aszály következtében betakarított kukorica július végén
(Fotó: Tunyoginé Búzás Ilona, Csongrád-Csanád vármegye)

NAPRAFORGÓ

Napraforgóban is súlyosbodtak a szárazság tünetei. Az alsó levelek teljes felszáradása több állományban jellemző, a tábla széleken és a sülevényes talajfoltokon mindenképp. A tányérok mérete sokszor elmarad a várttól, a kaszatok fejlődése lelassult és gyakori a táblán belüli heterogén fejlettség is. A lombozat száradásának okát már nehéz megítélni, de az egyértelműen látható, hogy a csapadék hiánya miatt a gomba betegségek előfordulása és fertőzési nyomása minimális.

Szórványos a **szklerotíniás tötfertőzés** és észlelési szintű a **szürkepenészes tányérrothadás** fellépése is. Ez utóbbi főleg a jégvert vagy egyéb mechanikai sérülést (rovar kártétel) elszenvedett növényeken jellemző. Az Alföld egyes tábláin góc-szerűen tapasztalható a **rizópuszos tányérrothadás** előfordulása, amely akár a napégés, akár a gyapottok bagolylepke kártétele nyomán is könnyedén kialakulhat.

Napraforgóban valamint a táblák szélein a **parlagfű** fertőzés fokozódó, főleg mert sok esetben már az állomány fölé nő a gyomnövény. A sokszor erőteljes vegetatív növekedés ellenére a virágzás jóval kisebb mértékű és a pollen koncentráció is alacsony országszerte. Ettől függetlenül a virágbimbós, virágzó növények felszámolása mindenütt javasolt!

Sáskák

A sáskák továbbra is nagy egyedszámban vannak jelen Bács-Kiskun, Békés, Csongrád-Csanád és Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyékben. Az **olaszsáska** (*Calliptamus italicus*), **barbársáska** (*Calliptamus barbarus*), **marokkói sáska** (*Dociostaurus maroccanus*), **rövidnyakú sáska** (*Dociostaurus brevicollis*) és a **közönséges tarlósáska** (*Chorthippus brunneus*) kártétele továbbra is jelentős. A védekezéshez már 6 készítmény áll rendelkezésre (NÉBIH), így a szántóföldi kultúrák mellett a zöldségkultúrákban és házi kertben is lehetőség van a kártevők hatékony visszaszorítására.

A kiszáradó növényzet miatt egyre inkább a még zöld növényállományokban táplálkoznak (2. fotó).

2. fotó: Sáska kártétel kukoricában
(Fotó: Tunyoginé Búzás Ilona, Csongrád-Csanád vármegye)

KERTÉSZETI KULTÚRÁK

Almában folyamatos, változó intenzitású (de nagyrészt csökkenő) az almamoly rajzása (5-25 db imágó/csapda/hét). Észlelési szintű az **almalevél-sátorosmoly** és a **lombosfa-fehérmoly** jelenléte, ugyanakkor sok helyen változatlan nagyságrendű az **almalevél-aknázómoly** jelenléte (80-120 db/imágó/csapda/4 nap).

A korai fajtákon a már korábban megjelent **monília gyümölcsrothadás** tünetei kissé erősödtek, a gyümölcsökön fokozódtak és gyakorivá váltak a napégés tünetei. Almában, körtében, szilvában a szárazság miatt intenzív gyümölcshullás figyelhető meg.

Szilvában folytatódott, egyes ültetvényekben változatlan egyedszámban zajlik a **szilvamoly** rajzása. Az újabb védekezések aktuálisak de a korai fajták esetében figyeljünk az élelmezés egészségügyi várakozási időkre.

Őszibarackban a **keleti gyümölcsmoly** és a **barackmoly** rajzása is tapasztalható (utóbbi alacsony népességgel), egyedszámuk csökkenő. A kelő lárvák ellen a védekezés javasolt.

Szőlőben a szőlőperonoszpóra számára nem kedvezett az elmúlt időszak és ez várhatóan a következő napokban sem fog változni. Az előrejelzések szerint beköszönő forró napok gátolják az újabb fertőzések kialakulását és az eddigi fertőzések terjedését is lassítják a szövetekben (tünetek nem, vagy a fertőzést követően csak jóval később jelentkezhetnek a lombozaton).

A **lisztharmat** fertőzése és felszaporodása is visszafogott az ültetvényekben, csupán egy-egy érzékeny fajta érintett a betegség által, főleg az alföldi térségben.

Kártevők közül a **szőlőmoly** rajzása alacsony szintű, a fürtök fertőzöttsége legfeljebb szórványos az idei évben. **Folyamatos és emelkedő számú** ellenben az **amerikai szőlőkabóca** imágóinak rajzása. Az egyedszám alakulása nagymértékben függ a fajtától, az ültetvény technológiájától! Míg az elhanyagolt területeken 25-60 db imágó/csapda/hét fogás is tapasztalható, addig a gondozott, rendszeres védekezésben részesített ültetvényekben csupán néhány egyedre találunk a sárga ragacsapokon. A megynként kiadott védekezési felhívásoknak megfelelően a védekezés javasolt!

Az egyre sokasodó **fitoplazma** tünetek mellett gyakorivá váltak az **edénnyaláb betegségek** tünetei is (3. fotó). Míg a **fitoplazmával fertőzött szőlő tőkék azonnali eltávolítása szükséges** a betegség terjedésének megakadályozása végett, addig az edénnyaláb betegségekkel fertőzött tőkéket elegendő jelenleg csak megjelölni (hacsak nem száradt el az egész tőke!), majd szüret után kivágni, vagy ha menthető a tőke, a metszés során csonkolni.

3. fotó: Súlyosbodó ESCA tünetek szőlőben (Fotó: Tüh A., 2026.07.27.)

Dióban mostanra már az ország egész területén beindult a **nyugati dióburok-fúrólégy** rajzása. Az egyedszámok alakulásában továbbra is jelentős különbségek tapasztalhatók, de a hirtelen emelkedő egyedszám mindenütt megfigyelhető a sárgalapokon. A napi fogások jelenleg elérhetik a 30-40 db/csapda értéket is, tehát a kártételi nyomás nagy! A védekezések elvégzése időszerű és javasolt!

Tűh Annamária
Magyar Növényvédő Mérnöki és
Növényorvosi Kamara

Az előrejelzés a Borsod –Abaúj-Zemplén (Szakolczai Soma), Csongrád-Csanád (Tunyoginé Búzás Ilona), Hajdú-Bihar (Gálóczi-Tömösváry Róbert), Jász-Nagykun-Szolnok (Pintér Imre), Komárom-Esztergom (Abdai Éva) és Zala vármegyei (Tűh Annamária) Növényorvosi Kamarák szakembereinek megfigyelései alapján készült.